

DÉLVIDEK

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050
Előfizetés egy óra . . . 2.50 P.
Negyedévre 7.20 P.

ZOMBOR, 1941. OKTÓBER 28.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. ÉVFOLYAM, 148. SZÁM

MOSZKVA VÉGNAPJAI

**A bolsevisták felkészültek arra, hogy felrobbantsák fővárosukat
A német csapatok már csak kilométerekre állnak Moszkvától
Rostov eleste már csak napok kérdése / A német sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Ciano gróf a vezéri főhadiszálláson tett látogatásának / Kommunista tüntetések Londonban**

Katasztrófális a déli szovjet hadsereg helyzete

Uj stratégia és új hadviselési módszer jellemzi a most dúló roppant harcot. A németek fejlődése szemmel látható. A múlt évben lezajlott háborúk tanulságaira épült már fel az új hadviselés és az új stratégia, s ezzel szemben a szovjet sajátos módszerekkel igyekszik megakadályozni a lendületet előretörését az ellenségnek.

A bolsevisták az erődrendszer helyett — amely csődöt mondott — a városok feláldozásával kísérik meg a védekezést. Ez eredményesebbnek in bizonyult, mint a tökéletesen kiépített erődrendszer. A Sztalin vonal, amelyet épp úgy emlegettek, mint valamikor a Maginot vonalat, úgy omlott össze a német nyomás alatt, mint a kártyavár. Ezzel szemben a városok hosszabb ideig tudták magukat tartani. Kievetve hetekig ostromolták, Odessza is hosszú ideig volt gyűrűbe zárva, s most Szentpétervár jutott hasonló sorsra. A nagyvárosok hát bizonyos stratégiai előnyöket jelentenek a hadviselésben, az erődrendszerekkel szemben. Bizonyos azonban az is, hogy a német előretörést nem tudják megakadályozni. Hátrányuk pedig az, hogy a polgári lakosság nagy tömegét áldozzák fel ezáltal. A bolsevisták kiteszik a német ágyuk és gránátok tüzeinek az asszonyokat, gyermekeket, öregeket, fiatalokat, rokkantakat, beteget, egyszóval mindenkit. A várost is feláldozzák. Amit az ellenség ágyútűz nem pusztított el, azt önkéntesül robbantják fel. Oktalan és kegyetlen önpusztítás, öncsonkítás és csak megvetéssel, szörnyű borzadállyal lehet elfordulni ettől.

A Szentpéterváriban körülrárt ötmillió ember szörnyű kínoknak és megpróbáltatásoknak van kitéve. Éhen, szomjan, hajlék nélkül vacog az uccán, közben a német repülőök állandó rettegésben tartják, a német ágyuk pedig szünet nélkül okádják rájuk a halálos tüzet.

Ez a sors vár Moszkvára is, a bolsevista rendszer szívére, a központ-ra, „a minden oroszok szent városára”. Sztalin a polgári tömegek százezreit dobja oda a pusztulásnak anélkül, hogy ezzel segítene, vagy könnyítene a hadseregen, amely már szédeleg a hatalmas német csapásoktól.

A szovjet berendezkedett az uccai harcokra. Timosenkot, az ünnepezt tábornokot, a „Szovjet hőst” elzavarták, s a főváros védelmét, s ezzel az összeroppanó középső front főparancsnokságát is Zsukovra bízták, a közkatonából lett tábornokra, aki kitűnő szakértője az uccai harcoknak.

A Szovjetunió haderejének meg-

semmisítése most már bizonyos. Moszkvából, s a középső frontszakasztól százezer számra özönlenek a megvert hadak visszafelé, az ország belsejébe. A szállítás, az élelmezés, az utánpótlás mind nehezebb és nehezebb lesz a gyér uthálózat miatt.

A Szovjet úgy építette ki vasuthálózatát, hogy haderejét minél előbb a nyugati határra dobja, hogy minél hamarabb ütőképes legyen, ha erre sor kerül. Fehéroroszországban és Ukrajnában korszerű autótutakat építettek.

A Szovjetunió politikai súlypontja mindig a Távolkeleten és a szélső Nyugaton feküdt. E távolság több mint 8000 km., s mint összekötővonal csak a transzszibériai vasútvonal jöhetett számításba, a repülővonalon kívül. Az 1904—5 évi hadjáratban ez a vasút még egyvágányú volt, s a Bajkál tónál megszakadt. Csak átszállással lehetett közlekedni, s emiatt vesztette el Oroszország a Japán elleni háborút. Most, hogy a Bajkál tónál megvan az összeköttetés, naponta tíz-tíz vonatot lehet indítani mindkét irányban. Ez azonban nagyon kevés. Már felépült az ugynevezett Amur-vasút is, egész Vladivosztokig, egy másik vasútvonal építésébe is belefogtak Nyizsnyudinszknél. Ez a Bajkál tavat északon kerül meg, s levezet a japáni tengerig. A munkálatokhoz több mint háromszázezer politikai foglyot használtak fel. Ezeknek jórésze bele is pusztult a teljesen vad, erdős, mocsaras egészségtelen vidéken a megérőltető kényszermunkába.

A rossz vasúthálózat miatt igyekeztek a Szovjet vezető emberei függetleníteni magukat a Távolkeletől s Középszibériában óriási ipartelepkeket építettek.

Jelenleg a legfontosabb vasúti gócpont Moszkva, ahová tíz nagy vonat fut be. Ezek Délnyugat és Délkelet irányába eső részét a németek már elvágták. A keleti irányban kifutó vasútvonalakat pedig állandó tűz alatt tartják a német bombázók, úgyhogy a főváros teljesen bezárt gyűrűben van.

A legfontosabb vasúti vonalak már a németek birtokában vannak. Eddig a németek 15 ezer kilométer hosszúságban építettek át rendes nyomtávu vonalra a szélesnyomtávu szovjet vasutat.

A Szovjet vereségének egyik oka tehát a vasúti összeköttetés hiánya. Utánpótlás nélkül nem lehet harcolni. Azokat a vasútvonalakat, amelyeket fontosnak tartottak hadászati szempontból, már régen a németek tartják. De utánpótlásról már szó-

sincs a bolsevistáknál. Ma már csak visszavonulásról lehet beszélni.

A vasárnapi és hétfői jelentések arról adnak hírt, hogy a

a déli arcvonalon

aratott nagyarányú szövetséges sikerek folytán katasztrófálissá vált a szovjet csapatok helyzete. A német és szövetséges erők közvetlenül fenyegetik Rostovot, amelynek eleste már csap napok kérdésének látszik és előnyomulásukkal veszélyeztetik a Szovjet összeköttetését a Kaukázus felé. A szovjet folytatja kétségbeesett és öngyilkosságba menő kísérleteit a szövetséges erők feltartóztatására, fáradozásai azonban meghiusulnak. A szövetségesek már bevették a Donec-medence iparvidékének kilencven százalékát és mint egy olasz jelentés közli, az iparüzemek egy része, már a német parancsnokságnak dolgozik.

Moszkvától — mint svájci jelentés közli — már csak kilométerek választják el a német állásokat. A németek közeledtével egyre kétségbeesettebb előkészületeket tesznek szovjetrészeiről. Apellus ismert olasz lapszerkesztő megállapítása szerint Sztalin halálra ítélte Moszkva és Leningrád védőit, amikor azt a parancsot adta, hogy utolsó csepp vérig védjék a városokat. Ugyátszik, nem csak a védőket, hanem Moszkvát is halálraítélte a vörös diktátor, miután — mint berlini jelentés közli — a bolsevisták folytatják előkészületeiket Moszkva felrobbantására. Különleges robbantó alakulatokat létesítettek és ezek az alakulatok már kézhez kapták mindazokat a robbanóanyagokat, melyek Moszkva levegőberőpítéséhez szükségesek. Példátlan az a vandalizmus, amellyel a szovjet parancsnokok elpusztítanak mindent, csak azért, hogy ne kerüljön német kézre. Német részről nem sokat törődnek ezekkel az öngyilkos csélekedetekkel. A birodalom haderői feltartóztatathatlanul nyomulnak előre és a Szovjet sorsa lépésről-lépésre, de könyörtelenül következik be.

Anglia

kezdi érezni a Szovjettel kötött barátságának kínos következményeit. Londonban a vasárnapi munkaszünetet erős kormányellenes kirobanásokra használták fel a kommunista beállítottaságu munkásszervezetek.

A gyűlések egész sorát tartották meg a kommunisták, élesen támadták a kormányt és tüntettek a Szovjet mellett.

A kereszttek

megjelentek vasárnap, Krisztus Király napján a templomok előtt, hogy azok, akik szerettek sirjára virágot visznek, el ne felejtsek odatenni a feltámadás, az üdvösség, az örök élet jelét: a keresztet is a sírhalomra.

Ezek az apró kereszttek az örök élet hitét hirdetik ma mindenütt. A gyertyák fénye mellett azonban a hit fénye is ragyogja be a sírokat és a temetőket.

De ragyogja be a mi lelünk is a hit és a szeretet meleg fénye. Ne feledkezzünk meg azokról az embertársainkról, akik a tél küszöbén, hideg szobában dideregnek, ne feledkezzünk meg azokról, akiknek nem jut minden nap meleg étel, s boldogok, ha száraz kenyert kapnak. Gondoljunk most ezekre az emberekre és nyissuk meg előttük ne csak a szívünk szeretetét, hanem erszényünket is.

Nagy csokrokat visnek ki ezen a héten a temetőbe. Vagyonokat érő koszorukat helyeznek el a sírokon. Iegylen a csokrokban és a koszorokban egy virággal kevesebb. Gyujtsunk a sírokra egy gyertyával kevesebbet, s ennek az árát adjuk oda a szegényeknek.

Gondoljunk azokra most, akik dideregve, egyszál ruhában, ott-hon nélkül, könnyes szemmel, éhesen vándorolnak az utcákon. Gondoljunk azokra, akik kérőn felénk nyujtják tenyerüket. Nem vétkezünk, ha nekik adjuk a gyertyák árát, s ha nagy koszoru helyett csak pár virág jut a sírra.

Az a pár fillér, ami könnyet szárít, az a pár pengő, amiből meleg ruhát vehetünk a didergőknek, kedves ajándék az Isten előtt, az Ő szent oltárához épít utat, s bizony százszor nagyobb fényvel világít az örökkévalóságban, mint megannyi viaszgyertya.

NEMZETI MOZI

Közkívánatra hétfőn is!

Az idény legjobb, legszebb és legmulatságosabb magyar zenés-vígjátéka

Tokaji aszu

Izès, színes, ötletes, szerelmes film.

Főszerepben:

Fedák Sári, Bordy Bella,
ERDÉLYI MICI, BILICSI TIVADAR,
PÉTHES FEREC

Pótműsor: Egy róka, sok móka, és legújabb magyar és UFA híradók.

Telitalálatok érték a Kremlt

Berlin, október 27.

A véderő főparancsnoksága közli vasárnapi hadijelentésében:

A Donec-vidék megszállása tovább halad előre.

A keleti hadszíntér többi szakaszán is folytattuk a támadó hadműveleteket.

A német légi haderő erős kötelékei súlyos csapásokat mértek az ellenség csapatgyülekezéseire, védelmi műveire és oszlopaira a Donec és a Don között, a Moszkva körüli harctéren, valamint a Volchovtól keletre.

Rosztovnál és Moszkvánál válságos a szovjet csapatok helyzete

Sztalin halálra tétle a körülkerített városok védőit / Az esőt és avat legyőzte a német szervezés

Róma, október 27.

Apelius nagy cikkben foglalkozik a keleti háború eseményeivel és megállapítja, hogy a szovjet elleni hadjárat legfontosabb szakasza folyik. Mindkét haderő hatalmas erőfeszítéseket tesz, hogy a döntő küzdelmet a maga javára döntse el. A győzelem a tengely csapatai mellett van. Az eső és a hó újabb nagy nehézségeket jelent a német és szövetséges erők számára, ezeket a nehézségeket azonban pompásan küzdötte le a német szervezés.

A keleti hadszíntéren négy szakaszon folyik a döntő küzdelem. A pelius a következőkben foglalja össze a harctéri helyzetet.

Az északi arcvonalon,

Szentpétervárnál tehetetlenül vergődnek a körülzárt szovjet hadak a német- finn acélgyűrűben.

A szövetséges csapatok fojtogatják az ellenséget, amely hatalmas áldozatok árán ki

Amerikában sztrájkba lépett 53.000 szénbányász

A bányász-sztrájk következtében az acélüzemek is kénytelenek beszüntetni a munkát

Newyork, október 27.

(Német Távirati Iroda) Lewis a bányászok szakszervezetének elnöke elrendelte, hogy a szénbányászok Chorszonban szüntessék be a munkát. Az utasításra 53.000 szénbányász lépett sztrájkba. A városban 7 nagy acélipari üzem dolgozik, amelyek az USA nemzetvédelmi céljaira szükséges acélnak 80 százalékát állítják elő. A szénbányászok sztrájkba fenyegeti az

acélipar munkáját is.

Roosevelt elnök levelet intézett Lewis-hez, amelyben követeli, hogy a nemzetvédelem érdekében folytassák a munkát a tárgyalások ideje alatt is. Újabb hírek szerint az elnök még egy levelet intézett a szakszervezeti elnökhöz.

Hír szerint a chorsoni bányászsztrájk azzal fenyeget, hogy valamennyi amerikai szénbányász sztrájkba lép. (MTI)

Az amerikai sajtó szerint a Szovjet helyzete rohamosan rosszabbodik

Newyork, október 27.

Az amerikai sajtó nagy szenzációként közli Charkov elesését és a szövetséges erők további előnyomulását a Donec medencében. A lapok kujbisevi és berni tudósítások alapján megállapítják, hogy a Szovjet helyzete a legújabb események folytán rohamosan rosszabbodik és leplezetlenül feltárják az amerikai közönség előtt, milyen súlyos csapást jelent a Szovjet számára iparvidékeinek elvesztése. (MTI)

A magas északon harci repülőink a Murman-vasut pályatestrészeit rombolták szét, ezenkívül baraktáborokat pusztítottak el a Halászfélszigeten.

Moszkvában éjszakai légitámadások folyamán bombatelitalálatok érték a Kremlt.

A DUCE NAGY BESZÉDE A BEIKTATOTT FOLDMIVESEK UNNEPÉN

Littoria, október 27.

A lecsapolt Pontini-mocsarak helyén egy időre csak bérbeadott földterület 3000 birtokparcelláját vasárnap végleges tulajdonba adták megművelőinek.

Ebből az alkalomból a Duce beszédet mondott. Kijelentette, hogy a mai napot, október 26-át a történelem nevezetes napjai közé kell számítani a megjavított „Agrum Pontini” történetében. A fasiszta bajtársak ezrei veszik birtokukba azt a földdarabot, amelyet fáradságtalan és szeretetteljes munkájukkal termővé tettek.

— Bizonyos vagyok abban — folytatta a Duce —, hogy ugyanezzel a rendíthetetlen akarral, amellyel ezt a célt elértük, elérjük majd legfőbb célunkat is.

A tömeg itt a Ducet ünnepele hivatás „Ugy lesz! Ugy lesz!” kiáltásokban tört ki.

— Ezért a célért harcoltunk eddig és harcolunk a győzelemért — fejezte be beszédét a Duce.

ARENA MOZI

Hétfő-Szerda

Kislány, nagy kaland

Végig szórakoztató film

Főszereplők: Melvyn Douglas, Joan
Blondel, Walter Connolly,
Joan Berry

Pótműsor: a legújabb magyar és olasz híradó

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. vasárnap és ünnepnap 4. 6.15 és 9 órakor.

A NÉMET NEHÉZTÜZÉRSÉG ÁLLANDÓAN LOVI SZENTPÉTERVÁR HADIÜZEMEIT

Berlin, október 27.

A német nehéztüzérség tűz alatt tartja Szentpétervár hadifontosságú pontjait. Egy repülőgépcsarnokot öt találat ért; a kifutón tartózkodó két repülőgépet sikerült elpusztítani. Hatalmas lángoszlopokból és erős füstképződésből arra lehet következtetni, hogy ezenkívül egy üzemanyagraktárt is eltaláltak. A délután folyamán újra megindított tüzelés során további találatok érték a csarnokokat és sikerült egy harmadik, földön lévő gépet is elpusztítani.

VESZÉLYBEN ROSZTOVI

London, október 27.

A moszkvai rádió vasárnap reggeli hatórái adásában közölte, hogy a rosztovi szakaszon a helyzet súlyosbodott és a város maga igen veszélyes helyzetbe került.

MEGHIUSULT A SZOVJET CSAPATOK ELŐRETÖRESE A NÉVA FELÉ

Berlin, október 27.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Leningrádnál a szovjet csapatok megkísérelték előnyomulásuk kiszélesítését a Néva felé. A támadást a német erők meghiúsították. (MTI)

A NÉMETEK LELŐTTEK 5 ANGOL GÉPET

Berlin, október 27.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy hétfőre virradóra Németország északi részére dobtak bombákat az angol repülőgépek. Katonai kár nincs, a polgári negyedekben esett kár is csekély. Öt angol gépet lelőtt a légvédelem. (MTI)

HITLER ÉS CIANO TÁRGYALÁSAI A TENGELYHATALMAK EGYÜTT MUNKODÉSÉNEK ÚJ BIZONYÍTÉKAI

Berlin, október 27.

A német sajtó nagy terjedelmű szentel Ciano gróf olasz külügyminiszternek a vezéri főhadiszálláson tett látogatásának és az ott lefolyt tárgyalásoknak. A Deutsche Allgemeine Zeitung megállapítja, hogy ez a látogatás újabb bizonyítéka a tengely hatalmak együttműködésének. Legutóbb áprilisban folytak hasonló tárgyalások, azóta azonban nagy események történtek. A Berliner Börsenzeitung szerint a tengelyhatalmak frontja egyre szilárdabbá válik. (MTI)

SÜLYOS NÉMET LÉGITÁMADÁSOK ROSTOV ÉS A HALÁSZ FÉLSZIGET ELLEN

Berlin, október 27.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légierők eredményes akciókat hajtottak végre a keleti arcvonalon. A német légierők sikeresen bombázták szovjet csapatösszevonásokat, menetelő oszlopokat, közlekedési utvonalakat és tábori állásokat. Rosztovnál súlyos találatok érték a vasutvonalakat. Több vonatot kisiklattak és felgyújtottak a bombák.

Északon nagy eredménnyel bombázták a német légierők a Halász félszigeten táborozó szovjet katonaságot. A Ladoga tavon elsüllyesztettek egy 1000 tonnás szovjet hajót. Két nap alatt 69 szovjet repülőgép semmisült meg. (MTI)

Katasztrófális a déli szovjet hadsereg helyzete

Róma, október 27.
Az olasz sajtó megállapítása szerint a déli szovjet hadsereg helyzete katasztrófálissá vált az újabb szövetséges sikerek folytán, Rostov ellen hatalmas arányú szövetséges támadás folyik és a szövetséges erők előnyomulása a legteljesebb mértékben veszélyezteti a Szovjet összeköttetéseit a Kaukázussal.

AZ AMERIKAI KERESKEDELMİ HAJÓK BEFUTHATNAK A HADVISELŐ ÁLLAMOK KIKÖTŐIBE

Amsterdamból jelenti a Német távirati Iroda: Az egyik newyorki rádió este hét órakor közölte, hogy a szenátusi bizottság 12 szavazattal 11 ellenében magáévá tette azt a törvényjavaslatot, amely szerint felfegyverzett ameri-

kai kereskedelmi hajók befuthatnak hadviselő államok kikötőibe. (MTI)

NÉMET LÉGITEVÉKENYSÉG ANGLIA ÉS ÉSZAKAFRIKA FELETT

Berlin, október 27.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német légierők hétfőn széles területen végeztek fegyveres felderítést Anglia felett. A felderítő tevékenység kiterjedt Skócia keleti partvidékéig. Légiharcokra nem került sor. A német felderítők értékes eredményekkel tértek vissza.

A német légierők nagy pusztításokat okoztak Tobruk védelmi berendezéseiben és raktáraiban. Északafrika egyéb helyein felderítő repülést végeztek. Légiharcokra sehol sem került sor. (MTI)

Kormányellenes tüntetések Londonban

Newyork, október 27.

(Német Távirati Iroda). Az Associated Press amerikai hírszolgálat közlése szerint vasárnap Londonban nagyarányú munkás gyűlések voltak és számos tüntetésre került sor. A gyűléseken tiltakozott a munkásság a kormány tétovázó politikája ellen és követelték, hogy Anglia létesítsen nyugati arcvonalat. A gyűléseken a kommunista munkások szembeszálltak a kormány szónokaival. Több kommunista tüntetésre is sor került. Az egyik gyűlésen határozatot hoztak, amelyben követelik, hogy Anglia minden segítséget adjon meg a Szovjetnek. (MTI)

ÁLHIREK ROMÁNIÁRÓL

Bukarest, október 27.

A román sajtó kigunyolja az angolszász propaganda azon híreszteléseit, amelyek szerint Románia katasztrófális helyzetben van és az országot polgárháború veszélye fenyegeti. A Tim-pul és Crenul gunyosan megjegyzik, hogy ezzel az erővel azt is állíthatnák az angolszász források, hogy a Szovjet vonult be Bukarestbe és nem románok foglalták el Odesszát. (MTI)

Párizsban 10.000 ember tett hitet a francia-német barátság mellett

Párizs, október 27.

A Nép Párt vasárnap tömeggyűlést rendezett a bolsevizmus elleni harcra induló önkéntesek tiszteletére, amelyen több, mint 10.000 ember vett részt. A gyűlés szónokai mélyszélesen elítélték a német katonák elleni merényleteket, hitet ettek a néme-francia barátság és Franciaország európai hivatása mellett. Hangoztatták, hogy a francia nép egységes a kommunizmus, a zsidóság és az új Európa ellenségei elleni küzdelemben. (MTI)

Gayda szerint Rooseveltnek szabaddá tették az utat a hadbalépésre

Róma, október 27.

Olaszországban figyelmet keltett az amerikai törvényhozás azon határozata, amellyel lehetővé tette, hogy az amerikai hajók befuthassanak a hadviselő államok kikötőibe. Gayda azt írja, hogy ezzel a törvényhozás szabaddá tette az utat Rooseveltnek a hadbalépés felé. (MTI)

A bolsevisták előkészületeket tesznek Moszkva felrobbantására

Berlin, október 27.

Német katonai körök értesülése szerint a bolsevisták tervszerűen folytatják az előkészületeket Moszkva elpusztítására.

Minden házat erőddé építenek ki. Az azal megbízott személyek között már kiosztották a szalmát és robbanóanyagokat, hogy a várost adott pillanatban felrobbantásuk (MTI)

OLASZORSZÁGBA ÉRKEZETT A PALESZTINAI FÖMUFTI, AKINEK A FEJÉRE VÉRDÍJAT TUZTEK KI AZ ANGOLOK

Róma, október 27.

Said Amin el Hussein palesztinai főmufti, aki kihirdette a szent háborút Anglia ellen és akinek a fejére az angolok emiatt vérdíjat tuztek ki, megérkezett az egyik olasz kikötőbe (MTI)

Japán felkészült a háborúra

Honolulu, október 27.

A Tatuta Maru japán hajón utazó amerikaiak elmondották, hogy Japán felkészült minden eshetőségre. Japánban megtettek minden intézkedést légi és tengeri támadások esetére is. (MTI)

JEAN D'ARC — ZÁSZLÓALJ ALAKUL FRANCIAORSZÁGBAN

Vichy, október 27.

A francia katolikusok elhatározták, hogy az Orleánsi Szüzzöl elnevezett zászlóaljkat alakítanak a kommunizmus elleni harcra. (MTI)

UJABB ADATOKAT SZEREZTEK A HATÓSÁGOK A NANTESI ÉS BORDEAUXI MERÉNYLETEK UGYÉBEN

Vichy, október 27.

A nantési és bordeauxi merényletek szellemi irányítóinak kinyomozásával foglalkozó hatóságok előtt több francia jelentkező önként és értékes adatokkal szolgált. Miután ezek a franciák nem tartanak igényt a kitűzött jutalomra, a németek elhatározták, hogy hadifogságban lévő rokoniakat szabadon engedik. A jövőben szabadon engedik mindazon franciák hozzátartozóit, akik segítségére sietnek a hatóságoknak a rend felforgatói elleni harcban. (MTI)

A nagyvilágból

A német zuhanóbombázók Bardia előtt elszállítottak egy angol cirkálót.

A Duce a Venezia palotában fogadta Bohle német államtitkárt, a küldeni német nemzetiszocialisták vezetőjét.

Mussolini miniszterelnök fogadta az Ansaldo művek igazgatóját, aki beszámolt a művek hatalmas fejlődéséről az utóbbi hat évben. Az Ansaldo művek 30.000 munkást foglalkoztatnak, harcikocsikat, tüzérségi anyagot és a hadi, valamint a kereskedelmi tengerészetnek szükséges felszereléseket gyártanak.

Az angol repülőgépek támadást kíséreltek meg Dünkirchen ellen. A német vadászok harcban álltak az ellenséggel és saját veszteség nélkül 3 angol gépet lelőttek.

Tozso tábornok, japán miniszterelnök vasárnap mondott beszédében hangoztatta, hogy tökéletes nemzeti egységre van szükség, akár hadatvisel Japán, akár sikeres külpolitikát akar csinálni. Az újságírók előtt nem nyilatkozott, mert — mint mondotta — most nem a szavak, hanem a tettek idejét éli Japán.

Az iraki japán követ hazaérkezett Tokióba és kijelentette a Domei iroda munkatársa előtt, hogy az angolok csak a zsidók segítségével tudták megszállni Irákot. A fővárosban emiatt a fellázadt irákiak bosszúból megölték 5.000 zsidót.

Lisszabonba amerikai katonai bizottság érkezett. A bizottság Londonba folytatja útját, ahol a légiháborút tanulmányozza.

Az angol csapatok és az iraki nacionalisták között véres összetűzésre került sor Mosul vidékén. Az angolok 85 iraki nacionalistát tuszként letartóztattak.

Pavelics horvát államfő alkotmányos rendeletet adott ki, amelyben szabályozza a hivatalos rendeletek kiadásának jogát.

Árpaigénylések sertéshizlalás céljára

Dr. Deák Leó Bácsbodrog vármegye és Zombor főispánja, közellátási kormánybiztos rendeletet juttatott el valamennyi városi polgármesteri hivatalhoz illetve községi előljáráshoz a sertéshizlalási célokra szükséges árpamennyiségek igénylése kérdésében. A rendelet utasítja a községi előljáráásokat, írják össze az igénylőket. Az összeírás alapján az árkormánybiztos kiadja a vásárlási engedélyeket, amelyekről a következőket kell tudni:

1. Az engedély csak Bács-Bodrog vármegyére, valamint két szomszédos vármegye területére szóló érvénnyel adható ki.
2. Az árpavásárlási engedély alapján árpát csak termelőktől szabad vásárolni, az engedély a Hombár ill. a Futura készletéből való vásárlásra nem jogosít.
3. Az igénylők a vásárlási engedélyek kiadásá ellenében tartoznak sertéseiket közellátás céljaira lekötni.

Három családtag után egy sertés, hat családtag után két sertés azonban saját felhasználásra hízalható ezek a sertések tehát a közellátási céljaira való lekötés alól még árpaigénylés esetében is mentesek.

4. Az igényléseket az illetékes községi előljárásnál (városi közellátási hivatalnál) kell bejelenteni.

Az igénylők közül csak azokat veszik figyelembe, akiknek árpavásárlási engedély iránti igénylést a községi előljárással előjegyzésbe vette.

A bolgár Vöröskereszt orvosokból és ápolókból álló csoportot küld a keleti arcvonalra. Szófiából jelentik: A bolgár Vöröskereszt vezetője elhatározta, hogy orvosokból és ápolókból álló csoportot küld a keleti arcvonalra.

Levegőberöpültek a sansebastiani erőművek. Madridból jelentik: Sansebastianban robbanás következtében elpusztultak a villanyáram művek. A robbanás folytán Spanyolországban az egész környező tartománya villanyáram nélkül maradt.

Uj-Guinea hegyvidékén a hátsági szókás szigorúan elleni, hogy a magasságnak az ellenjárás és hátság közötti teljes magányban egy fa tetején kell tölteni.

HIREK

00000000

Magyar hősök

1917. október 28.

A bukovinai Kimpolung környékén az ellenséges helyzet tisztázására a magasabb vezetés foglyok ejtését rendelte el. Keresztes Balázs volt 15. közös vadászszázaléjbeli hadnagy, önként jelentkezett arra, hogy előzetes felderítés nélkül, nehogy az ellenség a vállalkozásra figyelmes legyen, egy kiválasztott erős járőrrel még aznap este a Sírba magaslaton gyanított ellenséges táboriőröket megrohanja és az esetben, ha ott ilyen nem találja, az ellenséges állásból foglyokat hoz. Sikerült is előrelépnie az ellenséges főállásig. Az akadályt kézigránatokkal felrobantva, Keresztes hadnagy 4 emberrel betört az ellenséges lövészárókba. A teljesen meglepett oroszok azonban pánikszerűen elmenekültek és ezzel feladatának teljesítése — hogy foglyokat ejtsen — kérdésessé vált. Keresztes hadnagy azonban rövid elhatározással a legközelebbi lövészárókhoz ugrott és egy oroszot, aki onnan éppen kilépett, magához rántott és elhurcolt. A megindított ellenséges tűzvérségi zárótűznek ügyesen kitérve, éjjelkór ismét bevonult.

Keresztes hadnagyot, aki felette fontos feladatát, élete kockáztatásával teljesítette és kiváló személyi bátorságát már ismétellen bebizonyította, a tisztai arany vitézségi éremmel tüntették ki.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián ucca 8.

Ügyeletes gyógyszerész: Arany oroslán, Szent háromság tér.

Beleg Homan vallás- és közoktatásügyi miniszter. Budapestről jelentik: Homan Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter orbáncban megbetegedett. Orvosainak véleménye szerint a betegség a korábbi hasonló megbetegedésekhez viszonyítva könnyű lefolyású.

25 éves érettségi találkozó Zomborban
A zombori gimnáziumban 1916-ban végzett növendékek vasárnap huszonöt éves érettségi találkozóragyültek össze. A diákok közül mindössze kilencen jelentek meg ezek dr. Dzsímics Antal, Konyovics Milán, Franknoi Pál, dr. Tuffner József, Gonda József, Futoki Zoltán, dr. Grocsics Jenő, Duhon Béla és Nagy János. Délelőtt szentmisén vettek részt az öreg diákok, azután felkeresték néhány Budai Gerő hitoktatójuk sírját. Délben közös ebéd volt a Kaszinóban, amelyen Magassy Antal mondott magasszárnyalású beszédet. A tanárok közül négyen jelentek meg, és pedig Magassy Antal, dr. Kohlmann Dezső, Király Lajos és Kovács Antal (Baja)

Nagy sikere volt a Kaszinóegyesületi Dalárda mulatságának. A zombori Kaszinó egyesületi Dalárda szombat este ének-számokkal tarkított táncmulatságot rendezett a Kaszinóban. A mulatság nagyon jól sikerült és a hajnali órákig tartott. A mulatság keretében Taubner Oci és dr. Érsek Ervin néhány dalt adott elő nagy siker mellett. A közönség megrájtta az ének-számokat. A zongorakíséretet Kiss János zenetanár látta el.

A város által rendbe hozott katonai sírokat a Magyar Nőegylet disziti fel Halottak napjára. Azért felkéri ugy a saját, mint a Szociális Missió és Mária Kongregáció tagjait, hogy legyenek jók, egy-egy csokor virággal járuljanak hozzá, a hős katonák sírjainak feldisznítéséhez 430 katonai sír van. A virágokat hérvük: Piller Istvánnéhoz, Nagy Lajos ut (volt Szivaci ut) és Csávosi Sándornéhoz, Rókus utca 19., szombat estig elküldeni.

Kétmillió hold föld vár tagosításra Magyarországon. A trianoni Magyarországi területén 1861 olyan község van, amelyekben több mint 2 millió kataszteri holdon annyira elharapóztak a birtokok, hogy a föbftermelés érdekében sürgős szükség van a tagosításra.

TELJES DIADAL

kíséri mindenütt, mert a gyomor-, máj-, epe-bajosok ezreit gyógyítja a Mira glaubersós gyógyvíz. Az ilyen beleségekből szenvedők orvo-

sukhoz fordulnak és annak tanácsa, ellenőrzése mellett 4-6 hetes kurát tartanak az alföldi iászkaraieői csodaforrás vizével.

Meghalt Huszár Károly. Budapestről jelentik: Huszár Károly volt miniszterelnök 59 éves korában elhunyt.

Borzalmas szerencsétlenség Amerikában. Newyorkból jelentik: Clantonban (Alabama állam) egy társasgépkocsi nekifutott egy hidfőnek és kigyulladt. Az utóbusz utasai valamennyien szerencsétlenül jártak. Az utóbuszból a mentés során 27 halottat és hat súlyos sebesültet huztak ki.

A vádlottak padjára juttatott két tehen egy szíváci gazdálkodót. Gállics Péter szíváci gazdálkodó állott vádlottként a zombori törvényszék előtt. A vád szerint Gállics 1941 májusában két tehenet adott el járlatlélével nélkül. Később kiderült hogy az elmenekült szerb dobrovoljacoktól vette olcsó pénzen a tehenet, s ezért csalás címén vonták felelősségre. A gazdálkodó elmondotta, hogy a dobrovoljacoknak rendes árat fizetett. Járlatlélét azonban nem kapott. A bíróság felmentte.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Csikszeredán kivégeztek két fosztogató cigányt. A csikszeredai fogház udvarán tegnap végrehajtották a halálos ítéletet Kalányos Géza és Balázs Ráfél cigánylegényeken. Azért ítélték őket halálra a rögtönítélő bíróság, mert az elsőtétítés ideje alatt fosztogattak. Kegyelmi kérvényüket a Legmagasabb Helyen elutasították.

A főiskolát végzett magyar nők küldöttsége Firenzében. A főiskolát végzett magyar nők Olaszországban tartózkodó küldöttsége Firenzébe érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták őket. A küldöttség tagjai látogatást tettek a fasiszta párt egyetemi szervezetének helyiségeiben.

A mi szücsünk a budapesti Váci utcai P A L U G Y A I

Belgrádi ujság Szerbia új feladatairól. A Délkeleti Hírszolgálat jelenti Belgrádból: Az „Obnova” című belgrádi esti lap „A jelen feladata” címmel foglalkozik különféle kérdésekkel, amelyek megoldása előfeltétele egy új Szerbia felépítésének. A lap követeli, hogy szorítanak háttérbe minden személyi kérdést és személyi érdeket és adják meg az elsőbbséget a közérdeknek. Csak önzetlen munkával és a törvényeknek engedelmességgel lehet a szerb népnek szolgálatot tenni. Szerbiának be kell kapcsolódnia újból a történelembe, még pedig az európai történelembe azzal a céllal, hogy építő tényezője legyen az új Európa felépítésének. A döntés most csupán a szerb népen áll. (MTI)

832 millió pengő szükséges Magyarországon vízrendezési munkálatokhoz. A jövő feladataink közül különösen folyóink szabályozása, belvizeink fokozottabb rendezése és hajózó utjaink fejlesztése — köztük a Duna-Tisza csatorna — jelent közgazdaságunkra nézve különös fontosságot. A szükséges vízrendezési munkálatok 832 millió pengővel megoldhatók. A munkaterv 20 év alatt lenne megvalósítható évi 41.6 millió pengő beruházással.

Dajnos magvakat kell természetien a fővárosi ingatlanokon. Az alpolgármester arra hívja fel a budapesti ingatlanulajdonosokat, hogy a fővárosban lévő ingatlanokat nem szabad paragon hagyni, a szükséges munkálatokat azonnal el kell végezni, mert ellenkező esetben az ingatlan hasznosításáról a hatóságok maguk gondoskodnak. Az olajhiány csökkentése végett a fővárosi ingatlanok legnagyobb részén olajos magvakat, azaz napraforgót, ricinust és szójababot kell termelni.

Szinielőadások Ujverbáson. A már 1 hét óta Ujverbáson vendégszereplő Krémer szintársulat napról-napra nagy sikert aratt. Az előadások állandóan jól látogatottak és a színészek el is követnek mindent, hogy Ujverbászra tervezett 1 havi évadjukat a lehetőség szerint meghosszabbítsák. Legutóbb nagy sikerrel bemutatták Hunyadi Sándor „Feketeszaru cseresznye” című 3 felvonásos színművét, és a „Tokai aszu”-t. A hét folyamán a következő darabok kerülnek színre: Október 28-án „Dankó Pista nótája”, 29-én „Erzsébet”, 30-án „Zimberi zombori szép asszony”, 31-én „Noszty fiu esete Tóth Marival”, november 1-én „Sortüz” és november 2-án „Nótáskapitány”.

Egyházi kinevezések. Gróf Zichy Gyula kalocsai és bácsi érsek megerősítette Németh Béla péterrévei káplánnak bajsai plébánossá történt megválasztását. — Kovács József fozsori adminisztrátort pacseri plébánossá nevezte ki a Főpásztor. — Köves (Kellner) István keceli káplán pedig vikárius ökonómus lett Mozsoron.

Bucsu Bezdánban. Bezdánban vasárnap tartották meg a bucsut. Az egész heti esős idő után vasárnap gyönyörű napsütés volt és főleg ennek köszönhető, hogy a bucsura a környékből is nagyszámu vendég érkezett. Sok bezdáni családnak volt vendége ezen a napon, akiket a már közmondásos bezdáni vendégszeretettel fogadtak. Es te táncmulatságot tartottak, amely kitűnően sikerült.

Bonczos Miklós államtitkárnak a termelésről és a szociális gondolatról irt cikket közli a Magyar Föld most megjelent legújabb száma. A magyar falunak ez a kitűnő képes hetilapja nagyobb cikkben arról ír, hogy az őszi mélyszántás a földet gazdagítja, közli egy modern baromfiól tervrajzát: az ilyen ol építéséhez az állam segítséget ad, továbbá a bolgár kertészet jövedelmezőségéről, egy különleges boronálási módról, Darányi Ignác emlékére ír, kigazdák cikkeit közli, ismerteti a rendeletet stb. Vers, elbeszélés és igen sok eredeti fénykép egészíti ki a Magyar Föld legújabb számát. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatallá, Budapest, VII. Erzsébet-körut 7.

Megalakult az európai írók szövetsége. Berlinből jelentik: Göbbels dr. propaganda miniszter az írói hét alkalmából beszédet mondott a Weimarban tartózkodó írók és költők előtt. Mint ismeretes a weimari írói értekezletre Magyarország képviselőit is meghívták. Göbbels hangoztatta, az európai szellemi munkások együttműködésének szükségességét és bejelentette az európai írók szövetségének megalakítását. Hangsúlyozta, hogy az íróknak és költőknek kell megmutatniok nemzetük felemelkedésének útját.

Az északitengeri kikötők az új Európában. A svédországi német kereskedelmi kamara közgyűlésén az egyik német kiküldött a háboru utáni hajózás kérdéseivel foglalkozva megállapította, hogy Németország az állami protekcionizmus elvét a hajózásra nem akarja továbbra is alkalmazni és ezért a nagy német tengerhajózási vállalatokat ugymint a Hamburg-Amerika-Linie-t és a Norddeutscher Lloyd-ot újból magánkézre engedte. Németország nem követel többet, mint hogy a nemzetközi hajózási politikában az egyzenrangúság érvényesüljön. Ezen az alapon a jövedőbeli nagyter-gazdálkodás keretében adva lenne az egyes hajósnemzetek gyümölcsöző együttműködésének feltétele is. Az északitenger négy nagy kikötőjének, Hamburgnak, Rotterdammnak, Brémának és Antwerpennek nemzetközi együttműködés esetén nem kell azokkal a nehézségekkel szemköszdenie, melyet eddigi versengésük állított fejlődésük útjába.

Megbüntetik azt a vevőt, aki többet fizet a megállapított árnál

Kiméretlen harc indul az árdrágítók ellen — Minden vásárló kötelessége, hogy egy fillérrel sem fizessen többet a kötelező árnál — Áruelvonással akarják felverni a zombori kofák az árakat

A közellátási miniszter kiméretlen harcot indított az árdrágítók ellen. Falragaszokon hívták fel az egész ország vásárlóközönségének a figyelmét az új árakra, amelyek betartását kötelezővé teszik. Az árdrágítókat, akik a mai viszonyok lelkiismeretlen vámszedői, akik kapszágukkal kiuzsorázzák a lakosságot, nem kivéve a legszegényebb embert sem, nem érdemelnék elnézést.

A hatóságok mindent elkövetnek ezek letörésére, sajnos sok esetben a vásárlóközönség saját érdeke ellen, sőt egyenesen vesztére, felemelkeztenül, könnyelműen, maga nyújt segítséget az árdrágításhoz s büntérsaivá szegődik a törvényes rendelkezések megszegőinek.

A törvényesen megállapított legmagasabb árak legcsekélyebb túllépése is büntetendő cselekmény.

aki tehát ezeknél többet követel, köt ki, vagy ajánl fel, azt kiméretlenül szigorú büntetéssel sújtják.

A törvény értelmében büntetik az árdrágítást. Az árdrágítókat a bírói eljárásán kívül a rendőrség külön eljárás alá is vonhatja. A rendőri felügyelet alá helyezheti és internálásukat elrendelheti.

A kereskedelmi hivatal zombori kirendeltsége jelentette a főispának, aki a vármegyei árakormánybiztos, hogy egyes piaci árusok az áruelvonásával akarják felverni az árakat. A piacra vitt árut letakarják, s a vevőnek azt mondják, hogy azt már eladták. Ily módon eléri azt, hogy a vevő többet kínál, mint az, aki állítólag már lefoglalta az árut.

Az árakormánybiztos hivatal a legszigorúbban jár el ilyen üzérkedőkkel szemben.

A törvény értelmében az árut nem lehet elvonnani. A piacra felhozott áru szabad kereskedelem tárgya, azt ha felhozták oda is kell adni a vevőnek.

Az árakormánybiztos a termelők részére az alábbi árakat szabta meg: Élősertés 170 kg vagy nehezebb, fiatal (2 éves is) elsőrendű jól hizott

kg 1,78, legalább 155 kg-os 1,74, 148 kg-os 1,70, 140 kg-os (18 hónapos is) 1,70, 110 kg-os jólhízott, elsőrendű sonkasüldő 1,66, 170 kg-os hizott, korra való tekintet nélkül 1,62 100 kg-os fiatal, középminőségű szedettsertés 1,66 170 kg. alatti vágósertés, korra való tekintet nélkül 1,54 p. Hetvenöt kilogrammnál nehezebb soványsertés 1,54 pengő, 35-től 75 kg-os hizalásra alkalmas soványsertés 1,90 pengő.

Baromfi: csirke élő 2,40, tyúk 2,20, kacsza 2,40, hizottkacsza 2,80, liba 2,20, hizottliba 2,80, pulyka 4,0.

Méz 2,50, mák 2,—, bab (fehér szokványbab és gyöngybab) 0,63, bab, fehér, (hosszu, lapos) 0,68, tarka és vegyesbab 0,60, lencse, legjobb minőségű, nagyszemű 0,82, középmezű 0,72, kissetű 0,62.

Burgonya (helyi, környéki termelőtől) 5 métermáza fölött mázsánként nyári rózsa 10, gülbaba 9,20, őszi rózsa 8,80, ella és sárga 7,50, woltmann 6,70, krüger 6,20. Egy métermázstól 5 métermázsaig, métermázsanként rózsa 11, gülbaba 10,20; őszi rózsa 9,80, ella és sárga 8,50, woltmann 7,70, krüger 7,20. Egy métermázsa alatt, mázsánként rózsa 12, gülbaba 11,20, őszi rózsa 10,80, ella és sárga 9,50, woltmann 8,70, krüger 8,20, kicsinyben kg-ként nyári rózsa 0,12, gülbaba 0,12, őszi rózsa 0,11, ella és sárga 0,10, woltmann és krüger 0,09.

Tej, teljes, a termelő házában vagy a piacon literenként 30 fillér, házhoz kihordva 32 fillér, tejfel 1,40, tehénturó étkezési, sovány 90 fillér, tehénturó kövér 1,10, piaci írósvaj 4,90, friss tojás darabja 17 fillér, meszes tojás ugyanannyi.

Vöröshagyma 18 fillér, fokhagyma 58 fillér, fejeskáposzta 10 fillér, sárgarépa 18, petrezselem 18, zeller 20, karalábé 18, dió héja 1,70, zombori juhturó 2,50 peng.

Ezek az árak a piacon is ki vannak függesztve. A húsfélék és hentesárak, valamint a kereskedői árak közlését holnapi számunkban folytatjuk.

Megszűnik minden áruzsora

A zugkereskedelem frontját drákói intézkedésekkel felgöngyölti a közellátási miniszter

Györffy-Bengyel Sándor közellátási miniszter szöveget intézett az ország közönségéhez. Utalt arra, hogy egyizben már a rádión keresztül ismertette tevékenysége célkitűzéseit és irányvonalát, amikor a kormányzó miniszterre nevezte ki. Akkor mindenki arra kért, hogy nehéz munkájában megértő lélekkel támogassa.

— Az azóta eltelt négy hét tapasztalatai azt mutatják, — mondotta most a miniszter a rádiószózatában, — hogy a haszonéhes árdrágítók és

a zugforgalom frontjának megtörése képmény elszánt harcot igényel.

A forgalombahozatal céljára rendelt közszükségleti cikkeket sokan eltitkolják, arra spekulálnak, hogy így áremelést, árdrágítást kényszerítenek ki és ily módon törvényes keretek között szipolyozhassák a vásárlókat. Ezzel párhuzamosan felbukantak a zugforgalom híján, akik elképesztően magas árakat szabnak a közszükségleti cikkeknél és kiuzsorázzák a kishitű és

megtevesztette vásárlóközönséget. Ennek azonban maga a vásárlóközönség is részben okozója, mert hiszen kettőn áll a vásár a zugforgalomban is. Nem tudná a szédítően magas áron eladni portékáját az elvetemült árus a zug- vagy feketeforgalomban, ha nem találna kishitű vevőre. Így

a vevőközönség jórésze talán öntudatlanul is részesévé lesz a gazdasági rendfelforgatására irányuló bűnözésnek.

De nemcsak a haszonéhes sugalmazza az áruelejtéseket, hanem bizonyos elvetemült kezek azért vásárolnak fel galád módon elsőrendű közszükségleti cikkeket, hogy azokat a forgalomból elvonva, zavarokat okozzanak. A vásárlóközönség jó része azért titkolja az árdrágítókat és zugforgalomban árusítók neveit, mert attól tart, hogy mástól nem kap árut, vagy pedig azért, mert nem tartja magát erre illetékesnek és mert közömbös. Ez azt jelenti, hogy a közönség egy része kárhózatosan megadja magát az esztelen drágaságnak.

Jelentsük fel az árdrágítókat

— Álljatok mellém a csatasorban az áruelejtés és az árdrágítás elleni nehéz harcban. Közönyösséget, nemtörődömséget félretéve fogjon össze az egész becsületes magyar társadalom. Minden ártullé-

pést, áruzsorát, áruelvonást, bűnös készlethalmozást és

árdrágító üzérkedést haladéktalanul fel kell jelenteni a hatóságoknál.

Az ilyen feljelentéseket akár személye

sen, akár írásban Budapesten és vidéken is meg lehet tenni. Budapesten a főkapitányságnál a kerületi kapitányságoknál, közellátási rendészet közvegeinél, az árakormánybiztoságnál, vidéken pedig a rendőrségen, községi elöljáróságnál, közellátási hivatalokban lehet és kell a visszaélőket feljelenteni. Gondoskodtam arról, hogy ezeket a feljelentéseket kivizsgálják. Minden beigazolt közellátási bűncselekményt drákói szigorral fogok megtorolni. Hogy a drágaság elleni küzdelmet megkönnyítsem, ezért újjászerveztem a hatósági árellelőrzést országos viszonylatban is.

Minden városban és minden faluban megállapítottam és megfelelően kijűgésztettem a helyi legmagasabb árakat.

Ezek az árak jelentik az árdrágítás legfelsőbb határát. Arra kérem tehát hazánk sokát szívenviselő minden magyar véremet, hogy legyen részesévé annak az elszánt küzdelemnek, amely harc lesz a drágaság ellen és harc lesz mindnyájunk könnyebb, jobb és biztosabb megélhetése érdekében.

Befejeződtek a budapesti vasnapok

Befejeződtek a több, mint 20 napja folyó budapesti vasnapok, melyek a tavalyinál is kedvezőbb eredményt hoztak. 114 vagon ócskavas- és fémhulladék gyűlt össze Budapest területén és ez a mennyiség jelentősen hozzájárult a feldolgozó ipar nyersanyagszükségletének ellátásához. Budapest közönsége nagy lelkesedéssel ajánlotta fel a kiselejtezett vas- és fémtárgyait a gyűjtés céljaira. A Fémgyűjtő elkészítette a telepekre a gyűjtés során beérkezett tárgyak statisztikáját, mely szerint mintegy

1.700 különféle tárgyat, eszközt, alkatrészt adott át a közönség.

Tizezrével gyűltek össze csavarok, bo rotvapengék, konzervdobozok, ezerszámra háztartási eszközök, sárgarépa tárgyak, mozsarak és százával fürdőkádadak, kályhák, karoszériák, gépkartrészek. A részletes statisztika szerint 10.400 patkó, 14.200 kg. vörösrézdrót, 1.100 törött mozsár, 12.000 kályha- és takaréktűzhely, közel 800 fürdő kád, soktízezer villanókörtefoglaló, 460 óra, 72 habverőüst és 720 kiselejtezett autókároszeriát, illetve roncsolt motort ajánlottak fel, nem szólva az egyéb tárgyak sokezes tömegéről.

Közlj a Fémgyűjtő, hogy amennyiben akár távollét, akár más ok miatt nem tudta valaki átadni a gyűjtőtt holmit: bejelentésre — lehet telefonálni is — minden mennyiségért jelentkeznek a megbízottak.

Kitűnően sikerült a zombori Krisztus Király ünnepe

A zombori Legényegyesület vasárnap délután Krisztus Király ünnepeket rendezett a Városi Színházban. Az ünnepség kitűnően sikerült, a színházat megtöltötték az érdeklődők s az egyes számok után felsattant a taps.

Bevezetőül Sik Sándor versét szavalták el, majd Mészáros Armand lelkész tartott magasszámnyalású beszédet, amelyben méltatta a nap jelentőségét. A Mária kongregáció énekkara is nagy sikert aratott. Holpert Gyula gimnáziumi tanár Krisztus a világtörténelemben címen tartott előadást. Utána Rumbach Piri Ave Máriát énekelte zongorakísérettel. Kellemes hangja sikert aratott.

Littvay Pirike Sik Sándor versét szavaltta művészi átérzéssel, majd Weygand Tibor harmóniumszáma következett. Mozart: Ave verumát Árvay Zoltán énekelte harmóniumon Weygand Tibor kísért. Befejezésül Kiss János zenetanár adta elő művészi virtuozitással Szent Ferenc legendáját.

Eltemették Reményik Sándort, Erdély nagy halottját

Vasárnap eltemették Reményik Sándort... Elment egy költő, aki nagy volt, aki a legmagasabban álló magyar szellemek egyike volt, aki a lét legmélyebb titkaiba láthatott bele. A legmagasabb zenitől hullott le, fényel, mint csillag az augusztusi égen. Ő elment, a sötétbe hullott, de lelke fénye ott marad, utját látni fogják örökké az Erdélyiek, világít nekik, s emlékeztet a sötét napokra.

László Dezső ezt írta róla halála napján: Lázadó lélekkel küzdött Urával — néha péteri megtagadással. — Vannak versei, amelyekből megdöbbenve tárul elének a pogány való, de minél mélyebbről kiált Urához, annál magasabban jut általa. Légies lénye a szellem s Ige magaslatait járta és mégis milyen közel volt hozzánk, a sötét völgyekben küzdő magyarokhoz.

Egészen erdélyi volt és egészen Erdélyé. Lelke nemcsak az erdélyi magyar sors kiáltására válaszolt, készen állt arra is, hogy minden magyar kérdésre élettel feleljen. A csonkaország több kérdésére volt ő a válasz, mint bárki a többi mai költők közül. Az Erdélybe zárt magyar életet körömszakadtáig védte és ebben az iszonyu harcban egész nemzetét, egész hazáját szolgálta.

Reményik Sándort egész Magyarország siratja. Minden magyarok siratják s leginkább azok, akikért nekünk még mindig sirnunk kell.

Reményik Sándor a nagy gondolatok, a legmagasabb eszmék s az isteni Ige költője volt. És a kisembereké. Ő volt a legöntudatosabb magyar költő, aki kutatta és megtalálta a műhely titkait. A megalkuvás nélküli szépség oltárán áldozta fel magát. Áldozatának füstje kedves illatul szállt az Ur elé és Ő azt maradék nélkül elfogadta. Áldozati oltárának fényénél egy nép talált rá az utra: ki a sötét rengetegből, s az áldozati oltár tüze mellett egy iszonyu viharban összeázott nép apraja-nagyja melegedett.

A nagy költő korával együtt távozik. Petőfiinek meg kellett halnia a fehér egyházi csatatéren s Ady sem élhette túl a huszonkét év előtti nagy összeomlást. Reményik Sándor tudta, hogy Kolozsvár felszabadulása után neki távoznia kell. A korszak elmúlik s a nagy költő csendesen kilép a földön élők sorából, de megmarad a magyar lélek, az ország, a nemzet és az örök magyar sors. És megmarad a költő is, nemcsak az emlékezetben, halhatatlan lelkével nemcsak az örökkévalóságban, hanem megmarad a földön élő magyarokban és a magyarok között, amíg magyarul olvasni és beszélni fognak.

Uj hant domborul a házsongrádi temetőben. Friss sírházhoz nemzedékek zarándokolnak el.

Élő lelkiismerete volt Erdélynek ...

Erdély élő lelkiismerete volt. Nemcsak költő, nagy magyar költő, hanem Vátesz a szó legnemesebb értelmében. A megszállás utáni szenvedő és reménykedő erdélyi szellem, melynek nagyobb képviselője nála nem volt, kivételes tökéletességgel testült meg benne. Ma gyászol Magyarország, de még inkább gyászol Erdély, mert Reményik Sándorban lelke egyik legnemesebb részét veszítette el. Élete csodálatosan egybeolvadt Erdély tragédiájával és megmaradt tragikus vonalán Erdély felszabadulása után is. Feltisztult költői egyéniségét, mely a magyar irodalom legmagasabb régióiban szárnyalt, nem zavarja többé a testi szenvedés. Élete és költészete csodálatos harmóniában helyezkedik el a magyar pantheonban. A magyar szellemet azonban a mai tragikus időben alig érthette tragikusabb esemény, mint Reményik Sándor halála.

Fiatalon halt meg. Alig járt túl az ötven éven. Borongós lelkülete mintha előre érezte volna a közeli véget. Barátai előtt az utóbbi időben gyakran beszélt halálsejtelmekről. Betegsége, melynek titokzatoságán az orvostudomány nem világíthatott

át, inkább lelki téren nyilvánult meg. Súlyos szenvedéseket hozott, melyeknek megfelelő testi elváltozásokra nem tudtak nája rátalálni a legodaadóbb és leghozzaértőbb gyógyító törekvések sem. Kivételes lélek és kivételes szervezet volt, Széchenyi Istvánéhoz hasonló lelki komplexumokkal, nem csoda tehát, ha testi tragédiája is ment a maga útján, megváltoztathatatlanul minden gyógyító törekvés számára.

Reményik Sándor a tragikus sorsot élő Erdély költője volt. A magyar közvélemény akkor figyelt fel először rá, mikor a híres Végvári-versei jelentek meg. Saját nevével nem írhatta ezeket a verseket, melyek a legázott magyar Erdély lelkének első magyszabású jajkiáltásai, első költői megnyilvánulásai voltak. A Végvári-versekben egyesült először Reményik költészete Erdély sorsával, hogy örökre elválaszthatatlan maradjon tőle. Azóta megszakítás nélküli egymásutánban követték egymást legcsodálatosabb és legnemesebben férfias költői megnyilvánulásai, melyeknek túlnyomó nagyrésze közvetlen vagy szimbolikus vonatkozásban áll Erdély sorsával. A Végvári-versektől az »Eredj, ha tudsz« szivertépő soráig s a »Sólyommadár« Széchenyi lelki küzdelmeinek magasságában vérvérző versszakaszaing szüntelenül emelkedtek Reményik Sándor költői és emberi egyénisége, melynél tisztábbat a magyar közélet nem tud felmutatni. Magasren dű helyét a magyar irodalomban a jövő fogja megjelölni. Az erdélyi magyarság azonban már ma tudja, hogy mit veszített Reményik Sándorban. Lelke legjavának volt örökre pótolhatatlan és elfelejtethetetlen része.

A TEMETÉS

Kolozsvár saját halottjának tekintette Reményik Sándort, s nagy gyászpompával helyezték a költőt örök nyugalomra. A gyászszertartást Turóczy Zoltán evangélikus püspök és Járosi Andor főesperes végezték.

A város nevében, a temető kapujánál a polgármester bucsuztatta el a halottat. Irótársai is beszéltek. Elbucsuztak tőle azok, akik együtt küzdöttek vele az elnyomó sötétség ellen.

Frissen hantolt sírjára az őszi virágok száza hullottak.

Reményik Sándor két verse:

AVE HALOTT!

Ave Halott! Az élet zug tovább,
Sirok fölött nem időzhet a láb,
Gyökeret nem ereszthet.
A kedves fölé a szív önmagát,
Mint eleven keresztet,
Mint örök fejtát, nem tűzheti le.
Pedig úgy volna szép.
Ugy ottmaradni, mozdulatlanul,
Hordozni, mint a márvány, — egy nevet,
S nem banni, virrad-e vagy alkonyul.
De nem lehet.
Az élet zug tovább,
S mint egész, nem ér soha-soha véget.
Ave Halott!
Az élnimenők köszöntenek Téged.

AHOGY LEHET

Fogcsikorgató türelemmel,
Összeszorított szájjal —
Krisztus-követő bus próbálkozással,
Majd daccal, lobbanóval,
Fojtott ígével és visszanyelt szóval,
Tenyérrrel, mely sima örökké,
Csak a zsebben szorult ököllé —
Keserű, tehetetlen nevetéssel
Békülve meg akármilyen rendeléssel —
Nem csodálkozva már — és csodálkozva mégis,
Hogy rajtunk ez is, az is megessét:
Hordozzuk, testvéreim, ezt a hordhatatlan
Kinszenvedést virágzó életet.
Ahogy lehet...

Megalkuvás zsoltárát énekelve,
Végtelen rabmenetben csak megyünk,
Nincs semmi fegyverünk,
Fegyvertelen a lelkünk lázadása,
Pedig a vértünk minden csöppje vágyik,
Vágyik a Péter vad mozdulatára,
Amikor Istenének védelmében
A Mátkus fülét hirtelen levágta.
Kik vagyunk mi?
Ó, nem az alázat,
Csak a megalázottság fiait.
Nemzedékek büszke hídfoi közt
Görbülő iv, görnyedő átmenet:

Testvéreim, bizony nem élünk jól mi,
Nem apáinknak tetsző életet.
De aki másképp tehetne helyünkben,
Az vesse ránk az első követ!
Minden percünk kintöz kiegyezés:
Ahogy lehet...

Testvérem, korcs hős, alkuvások hőse,
Félbenmaradt, megmáslul mondatod?
Egy szikra talán mégis zengve pattan
Lángörvényből, mely benned kavargó,
Dagadnak benned árvizet erők,
Zudulna niagaras zuhatag:
Elégedj meg, ha megtöltesz belőle
Kristálytisztá vízzel egy poharat.
Visszaszorítanak, hátrább, egyre hátrább,
És amit hagynak, egyre kevesebb:
Hát vésd meg lábad ott, ahol megállhatsz
S azt mentsd, azt a talpalatnyi helyet,
Szikrát a tüzből, cseppet a folyóból,
A töredéket eltört mondatodból,
Minden megmaradt árva keveset:
Ahogy lehet...

Láttad a Karsztok szirt sivatagában
A liliputi termőföldeket?
Pár négyzetméter — amit a lavina,
A kőörgeteg könnyen eltemet.
S a Karsztok boldogtalan magvetője,
A földmívelés madárijesztője
Ezt a kis humuszt mégis szereti,
Kicsi kőkerítéssel keríti.
Pedig szinte sírjának is kevés,
Ó, karszti sors, ó, karszti temetés...

Te is, testvérem, karszti sorsodat
Fogadd el, s véd meg karszti földedet.
Azt a síroknak is kevés humuszt,
Azt a pár négyzetméternyi helyet,
S azt a fölséges isten-lábnymot,
Mint a lavina minden rohamra
Eltörölni még sohasem tudott.
Véd ez a talpalatnyi telkedet,
Cserépkancsodat és tűzhelyedet,
Utolsó darab szárazkenyered!
De azt aztán foggal, tiz körömmel.
Démoni dühvel és örült örömmel —
Ahogy lehet...
Ahogy lehet...

Egységes árkalkulációt szeretnének az iparosok

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa megengedte, hogy a munkabérpótlékokat és egyéb költségtöbbleteket a kézművesiparosok is átháríthassa a fogyasztóra. Ezzel kapcsolatban az ipartestületeknek szakmánként kalkulációt kell készíteniük, amelyet az illetékes Keresedejmi és Iparkamara útján az árkormánybiztos hagy jóvá. Az árkalkuláció egységes irányítása céljából az Ipartestületek Országos Központja a fővárosi ipartestületek bevonásával értekezletet tartott. Nagy Antal alpolgármester rámutatott arra, hogy az IPDK kalkulációs nyomtatványokat küldött szét az ipartestületekhez, hogy egységesen lehessen a kalkulációkat elkészíteni. Szakértőkkel vizsgálják át szakmánként a kalkulációkat, hogy azok szakmailag és az általános ipari érdekeknek megfelelőek legyenek. A központi kéri, hogy az egyes szakmák lelkiismeretesen és pontosan töltsék ki a kalkulációs nyomtatványokat.

elad

Az

totta a

dapesti

zsaburgo

9.80, El

Krüger

termelő

fekvő á

a vasut

vardiját,

kon a

jebb azo

vonhatn

árakból.

reskedő

tónak, E

el a bu

hat fel.

pen kel

szállítás

pesti pa

kapjuk a

igy meg

fogyaszt

aluli vét

li vétel

többlete

zsán fel

szabad

reskedő

rom pen

gyasztók

A bőr

dol

A b

ipart me

dálkodás

amely k

A „DÉLV

A b

ipart me

dálkodás

amely k

— Ee

fogadni.

— V

bert, mári

rav bárón

A szá

réz, aki k

hókt hátr

István hie

— Ki

Aztán

— Te

Ujra

bárón ér

nek, meg

szélni, h

revette a

kel állott

Ramb

előbb rá

hogv egy

ismeretlen

— As

oiv szives

— Ra

Teréz, mi

és miert

Ramb

ra és mor

— K

sokat dol

Vibrav

— Ez

hatatlan

nvugovóra

Néhán

róno társa

Ramb

lázás lépte

nak aita

összeszor

kel kiálto

— Ká

— Ap

damlagra

Hosszu

— Ne

igy élni, n

re, nem b

— Pe

Menyiért szabad eladni a burgonyát?

Az árkormánybiztos újból megállapította a burgonya termelői árát. Az árak budapesti paritásban a következők: nyári rózsaburgonya 11, Gülbaba 10,20, őszi rózsaburgonya 9,80, Ella és sárga 8,50, Woltmann 7,70, Krüger 7,20 pengő métermázsánként. Ha a termelő Budapesttől 250 km-nél közelebb fekvő állomásokon ad el burgonyát, akkor a vasúti díjszabás 15-c kocsiosztályának fuvardíját, a 250 km-nél messzebbi állomásokon a 16-c kocsiosztály fuvardíját legfeljebb azonban csak mázsánként 1,60 pengőt vonhatnak le a kereskedők a budapesti árból. Ellenben, ha a termelő nem a kereskedőnek, hanem közvetlenül a fogyasztónak, piacon vagy házhoz szállítva adja el a burgonyát, akkor ártöbbletet számíthat fel. Ezt az ártöbbletet a következőképpen kell kiszámítani: a budapesti vasúti szállítás költségeit le kell vonni a budapesti paritásos burgonya árából, így megkapjuk a burgonya helyi eladási árát. Az így megállapított helyi árhoz a termelő a fogyasztónak mázsánként egy métermázsán aluli vételnél 2 pengő, öt métermázsán aluli vételnél 1 pengő métermázsánkénti ártöbbletet számíthat hozzá. Az 5 métermázsán felüli eladásnál a fogyasztónak sem szabad ártöbbletet felszámítania. A kereskedők a termelői árnál mázsánként három pengővel adhatják el drágábban a fogyasztóknak a burgonyát.

A bőrgyárak csak talpbőrnek dolgozhatnak fel a sertésbőröket

A bőrgyárakat és az egyéb feldolgozó ipari meglepetésszerűen érte az Anyaggyártás Bőripari Bizottságának felhívása, amely közli az érdekeltekkel, hogy a kikészített vagy kikészítés alatt levő sertésbőröket zároltnak nyilvánítják és ezáltal csak külön igénylés alapján szabad forgalomba hozni. Az érdekeltek hosszabb idő óta abban a hiszemben voltak, hogy a sertésbőrök mindvégig szabadforgalomban maradnak és az azokból készített árúk is, a talpbőrök kivételével, utalvány nélkül kerülhetnek forgalomba.

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Írja: Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.

(XVII. közlemény)

Gib acht! Du darfst diese Teller nicht zerbrechen. Das ist ein wahres Wunder, ich habe sie schon zehn Jahre und noch keinen zerbrochen.

Vigyázz, ne törd el ezeket a tányérokat! Valóságos csoda, hogy már tíz éve megvannak és még egy sem tört el.

Meine Teller haben fast alle einen Sprung. Wie wir übersiedelt sind, habe ich alle meine beschädigten Teller der Bedienerin gegeben. In einigen Wochen habe ich bemerkt, daß schon wieder welche schadhafte geworden sind. Die Frau hat die schlechten zurückgebracht und für gute ausgetauscht.

Az én tányérom majdnem mind el van repedve. Mikor átköltöztünk, minden hibás tányéromat a takarítónőnek adtam. Pár hét múlva észrevettem, hogy megint van hibás. Az asszony a rosszakát visszahozta és kicserélte a jókra.

Szószedet

das Wunder, -s	csoda	der Sprung, -es, -ü-e	hasadék
zerbrechen, -bricht,		übersiedeln, siedelte	
brach, h. -brochen	szét-, összetör	ü., ist ü.-bergesiedelt	átköltözök
	ugrás, repedés,	beschädigt	sérült, rongált

Dr. VÉGHNE eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”, első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

szített vagy kikészítés alatt levő sertésbőröket zároltnak nyilvánítják és ezáltal csak külön igénylés alapján szabad forgalomba hozni. Az érdekeltek hosszabb idő óta abban a hiszemben voltak, hogy a sertésbőrök mindvégig szabadforgalomban maradnak és az azokból készített árúk is, a talpbőrök kivételével, utalvány nélkül kerülhetnek forgalomba.

A sertésbőröknek zároltá való nyilvánítását az iparügyi miniszter legújabb rendelete alapján hajtja végre az Anyaggyártás Bőripari Bizottsága. Az alapul szolgáló rendelet ugyanis kimondja, hogy

sertésbőröket csak talpbőr kikészítésre szabad felhasználni. Fontos a rendeletnek a része, amely kimondja, hogy a rendelkezések az eddig zár alá nem vett készleteket felhasználására is vonatkoznak. A rendelkezések alól kivételt képeznek a honvédség részére történő megrendelések és vásárlások.

A sertésbőrök forgalmának korlátozása az ország lakossága talpbőr szükségletének fokozottabb kielégítése érdekében történt

és ennek hatása a kész lábbeliek piacán már a közeli hetekben érezhető lesz.

A „DELVIDEK” REGÉNYE:

(39)

? KI A TETTES ?

— Egy hölgy kéri, hogy méltóztassék elfogadni

— Vezesse be rögtön, — rendelte el Rambert, máris röstelve, hogy megvárakoztatta Vibrav bárónt az előszobában.

A szalon airtaja félig nyitva maradt és Teréz, aki keresztanyja elé sietett, csodálkozva békli hátra, nem ismerte föl az érkezőt. Rambert István hidegen kérdezte:

— Kihez van szerencsém?

Aztán közelebbről megnézve a látogatót:

— Teremtettél! — kiáltotta.

Ura csöngtetés hangzott fel. Ezuttal Vibrav bárónő érkezett meg, kezét nyújtotta Rambertnek, megölelte Terézt és éppen el akarta beszélni, hogy mulatott, midőn a háttérben észrevette az ismeretlen nőt, aki lesütött szemekkel állott előttük.

Rambert István első felindulását legyőzve, előbb rámosolygott a bárónőre, aztán anélkül, hogy egvellen arcizma is megrándult volna, az ismeretlen nő felé fordult:

— Asszonyom, — indítványozta, — lenne oly szives az irodámba követni?

— Rambert ur, — kérdezte aggodalmasan Teréz, midőn ez ismét visszatért, — ki ez a nő és miért oly halvány ön?

Rambert István rámosolygott a fiatal leánynak és mondta:

— Kissé fáradt vagyok kedves gyermekem, sokat dolgoztam az utóbbi napokban és...

Vibrav bárónő félbeszakította:

— Ez az én hibám, — mondta. — Vigasztalhatatlan vagyok, hogy miattam oly későn tér nyugovóra, igazán visszaélünk a jószágával!...

Néhány perccel később Teréz Vibrav bárónő társaságában elhagyta a palotát.

Rambert István kikísérte vendégeit, gyors, lázas léptekkel visszatért szobájába, bezárta annak ajtaját és szinte odagurva a látogató elé, összeszorított öklökkel, vérben forgó szemekkel kiáltotta:

— Károly!

— Apám, — felelte Jeanne kisasszony egy pamlagra rogyva.

Hosszu csönd állott be.

— Nem akarok, nem vagyok képes tovább élni, női ruhában, — nyögötte az ifju, — vége, nem bírom tovább a szenvedést!

— Pedig muszáj — mondta Rambert Ist-

ván parancsoló, ellentmondást nem tűrő hangon.

De Jeanne kisasszony egyenként szórta hamis parókáját, ruháit és izmos ifju jelent meg Rambert István szeméi előtt, aki így kiáltott fel:

— Nem, nem bírom tovább. Apám! Akármilyen inkább, csak ezt né!

— Pédig meg kell bűnhődnöd, le kell verekelned a gaztettedet, — mondta keményen az öreg Rambert.

— A verekelés elviselhetetlen, rettenetes kínokat szenvedek, — nyögte az ifju.

— Károly, — mondta Rambert István ünnepélyes hangon, — hát elfelejtet-e, hogy halott vagy, hogy hivatalosan halottnak nyilvánítottak?

— Ah! — kiáltott fel a szerencsétlen, — mennyivel jobban szeretném, ha valóban halott lehetnék!

— Sajnos, — dörmögte az öreg Rambert hal kan, fia felé hajolva, — csalódtam, mikor azt hittem, hogy örült vagy. Ellenkezőleg nagyon is helyén áll az eszed és én mindent kockáztattam, hogy a hóhér kezétől megmentselek, mert azt hittem, beteg vagy, holott nem vagy egyéb közönséges gonosztevőnél! Ugy van, sok mindent tudok, ismerem életedet, tudom mit tettél...

— Apám, — mondta Károly oly elhatározott és kemény tekintettel, hogy az öreg Rambert egy pillanatig megrendült, — tudni akarom, hogyan mentett meg és hogyan volt képes halottnak nyilvánítani? Véletlen műve volt az, vagy előre tanulmányozott terv alapján haitotta végre?

Rambert István ég felé emelte kezeit és fiának erővel magatartása előtt lerakva a fegyvereket, megváltoztatta az előbbi kemény hangmodort és szomoruan mondta:

— Sajnos, lehet-e ilyen dolgokat előrelátni fiam? Természetesen apai szívem vezért arra a gondolatra, hogy te, fiam, talán a rendőrség kezei közé kerülés és a vérpádon végzed be életedet. Véletlen adta azt az eszmét, hogy egy a Drodogneból kifogott hullát a te ruhádba öltöztessék, read pedig női öltözéket adtak.

— És aztán, mit tett ön, apám? — kérdezte Károly lélegzetvisszafojtva.

— Hát elástam a hulla ruháit s így sikerült téged az élők sorából kitorölnöm. Mennyit szenvedett apai szívem. Károly, ha tudnád, Hi-

szen nekem is meg kellett jelennem a büntető-törvényszék előtt és felelnem arra a vádra, hogy téged elvontalak a büntető igazságszolgáltatás elől, sőt egyenesen azzal vádoltak, hogy én tettem el láb alól!

— Szegény apám! — nyögte Károly. — Milyen balvézget! Apám! — kiáltotta hirtelen az ifju, ég felé emelve kezeit, — nem vagyok gyilkos, nem én öltem meg Langrune markínét! esküszöm önnek!

És minthogy erre Rambert István vállalt vont, az ifju kétségbeesett hángon folytatta:

— De hiszen apám, ön maga mondta az imént, hogy nem vagyok örült!

Rambert István megindulva nézett fiára és lassan mondta:

— Nem vagy örült, fiam? Mit tudom én! mindenestre az, voltál, talán... és akkor...

Rambert Károly tiltakozni akart, de apja parancsoló, ellentmondást nem tűrő kézmozdulattal elhallgattatta.

— Nem akarom, hogy minduntalan erre a kinos tárgyra térij vissza, érted-e? Megtiltom!

Károly ököibe szoritotta kezeit és rettenetes kinszenvedést állott ki.

Apja az íróasztal elé állva, most már szárazon kérdezte tőle:

— Csak azért jöttél, hogy ezeket elmondjad nekem?

Ez a kemény hangon kiejtett kérdés megzavarta az ifjut, előbbi merészsége, elhatározása csütörtököt mondott e kéréshetetlen vas fellem előtt és alázatosan mondta:

— Nem maradhatok tovább női ruhában!

— Nem maradhatsz? — kérdezte Rambert István az előbbi kemény hangon — és miért nem?

— Nem tudom, de képtelen vagyok erre... Néhány pillanatig szó nélkül néztek egymásra és megkísérelték egymás szeméből kiolvasni gondolataikat. Rambert István hirtelen, mintha megalálta volna fia előbbi szavainak magyarázatát:

— Ah! — kiáltott fel, — most már értem!...

Tényleg a Royal Palace Hotel, ahol Jeanne kisasszony bizalmi alkalmazott volt, csak a minap volt színhelye két merész, gyalázatos rablásnak. Hát persze, — folytatta gunyosan, — ki sejt-heti, hogy Rambert Károly legyen a női ruhák alatt...

Az ifju megértette apja célzását és méltatlankodva mondta:

— En nem loptam, csak nem gondolja...

— De igen, te vagy a tolvaj! — erősítette Rambert István.

Károly indulatosan rázta feiát és összeszorított fogakkal mondta:

— Nem, nem!

(Folytatása következik).

SPORT

Zombori TK—Bajmoki AK 0:0

Nagyszámú közönség előtt, szép időben, de sáros, csuszós pályán találkozott a két csapat. A játékot Sefcsits vezette.

A játék a ZTK támadásaival indul. A Zöld-fehérek egymás után vezetnek a veszélyesebb támadásokat az ellenfél kapuja ellen. Az ötletesen felépített, szép akciókat azonban a csatárok nem használják ki. Az 5. percben Kanyó éles lövése a kapufát találja, a 8 percben Peszt lövése süvit el a bajmoki kapu felett. Utána ismét Kanyó lövése fogja a BAK kapusa. A bajmokiak lefutásokkal kísérleteznek de a zombori védelem a helyén van. A 12. percben Horváth lövése süvit el a kapu mellett. A ZTK nagyon szépen összejátszik és az ellenfél kapuját ismételten csak a szerencse menti meg a góltól. A 17. percben veszélyes bajmoki támadás bontakozik ki, de Morvai gyönyörűen véd. A 19. percben Mócs, Puhóhoz játszik, ez szökteti Pesztet, a szélső szépen ivelt beadását Horváth a kapufának lövi. A 21. percben Pesztet a 16-oson belül durván gáncsolják. Mindenki 11-est vár, de a játékvezető, teljesen érthetetlenül, egyszerű feledéssel intézi el a dolgot. A bajmokiak rövid időre felnyomulnak, majd ismét ZTK támadások bontakoznak ki. A 29. percben Horváth kiugrasztja Szoniczkyt, de a középcsatár éles lövése hajszályira a kapu mellé megy. Rövid mezőnyjáték következik, majd a 33. percben egy gyors akció után Horváth bombalövése kerüli el hajszályira a bajmoki kaput. A 37. percben Szabadka lövését fogja a BAK kapusa. A félidő következő része mezőnyjátékkal telik el.

A második félidőben a bajmokiak erősen támadnak, de eredménytelenül. A 8. percben Marganits, a BAK középcsatára, éles lövést védi a ZTK kapusa. A ZTK kissé beszorul. A bajmokiak nagy lendülettel vezetnek támadásaikat és a zöld-fehérek védelme kezd idegeskedni. A 13. percben támad a ZTK Nagy előreadott labdát

ját Horváth a jobbszélre adja, Peszt beadását Kanyó lövi, de a kapus a lövést szépen védi. Ismét a BAK támadásai bontakoznak ki, a zombori védelem a helyén van ugyan, de sokat bizonytalankodik. A 22. percben Budánovits, a bajmoki jobbszélső lövését védi Norvai. Ismét ZTK támadások indulnak, de az eredményes befejezés ismétetlen elmarad. A bajmokiak igen gyorsak és mindenhol ott vannak.

Erős iramu, mindvégig izgalmas mérkőzés volt. A ZTK az első félidőben klasszissal volt jobb ellenfelénél, melynek kapuját sok esetben csupán a szerencse mentette meg a góltól.

A ZTK-ból kiváltak: Kanyó, Mócs, Peszt, Horváth és az I. félidőben Szabadka. A BAK-ból jók: Marganits, Budánovits és a kapus. A játékvezető, súlyos hibájától, mikor a jogos 11-est nem ítélte meg, tárgyilagosan vezette a mérkőzést.

—//—

Zombori Sport Egylet II.—Zombori TK II, 2:0 (1:0) Játékvezető: Feisz. A két rivális utánpótlásainak küzdelméből a szerencsésebb ZSE került ki győztesen. Az első félidő 5. percében súlyos védelmi hibából öngólt vét a ZTK. A gól után a Sport támad, de eredménytelenül. A ZTK is felnyomul lassan, de a csatárok sokat kombinálnak és elrontják a helyzeteket. A 20 percben Balla, a kifutó Sport kapusa mellett az üres kapu mellé lövi a labdát. A félidő végéig a támadások váltakoznak, a Sport többet támad, de az eredmény a félidőben már nem változik.

A második félidőben a ZTK sokat támad de a csatárok óriási helyzeteket rontanak el. A 23. percben újabb gólt kap a ZTK: A hávéd rosszul előreadott labdáját Engarth éles lövéssel a hálóba küldi. A gól után a ZTK erősen támad, de a támadások eredménytelen befejezést nyernek. Jók a Sportból: Engarth I. Haméder és Eustahió. A Ztk-ból: Jakab II, Hermann és Balla.

Bajai TISE—Bezdáni SE 5:1 (2:0)

Bezdán, 1500 néző, Magyar Kupa

Az ideális, sportidőben, szép őszi nap sütés mellett kissé felázott pályán megviyott küzdelmet megérdemelten nyerte a bajai együttes. A bezdániak az első félidőben gyönyörű játékot mutattak, a második félidőben azonban erősen rákapcsolt a vendégcsapat és olyan lendületet diktált, ami

még a bezdáni közönséget is magával ragadta. A bajai együttes nagyszerű játéka meglepetésként hatott. Bezdán hősiessen harcolt, sok szép akciót vezetett, ellenfele azonban erősebb volt.

Előmérkőzést a két csapat második garnitúráj játszottak 6:6 arányú eldöntetlen eredménnyel.

Erdély—Délmagyarország 5:2 (2:0)

A gyönyörűen feldiszitett pályán ünnepléses zászlócsere előzte meg a mérkőzést. Erdély válogatottja, a két marosvásárhelyi csatár — Sikó és Incze II. — vezérletével pazar játékot mutatott.

Erdély: Endrefi — Márton, Vass —

Csikó, Telegdi, Szerémi — Lukács, Sükö, Incze II, Reinhardt, Brassai.

Délmagyarország: Papp — Szabó, Zsáki — Sebők, Polyvas, Kecskés II. — Korányi II, Borbély, Kalmár Kecskés I. Halasi.

dött és megérdemelte a győzelmet. A felállítás a következő volt:

UAC: Bánky — Csillag, Németh — Avar, Pécsi, Hargitai — Mézes, Pálffy, Ger gely, Zsoldos, Márkos.

NAC: Solymosi — Szurgyi, Záborszki — Harth, Juhász, Kalocsai — Fuszek, Kovács I. Mihók, Krasznai, Hajláti.

KAFK CEGLÉDI MOVE 3:1 (0:1)

Kula. Vezette: Majsai. A II. félidő 25. percében a mérkőzés félbeszakadt, mert a 3. kapott gól után a ceglédiek intőzője be szalladt a pályára. A játékvezető felszólítá sára sem hagyta el a pályát, sőt a csapát is leküldte a pályáról. A játékvezető az öt perc várakozási idő eltelté után a mérkőzést lefújta. Góllövő: Szajkó, Kremmel és Meer, illetve Molnár.

Békéscsaba: Békéscsaba válogatott—Szege di AK 6:5, (3:2).

Vereség Bécsben, győzelem Budapesten

A magyar főváros válogatott csapata Bécsben mérte össze erejét Bécs válogatott futballcsapatával. A mérkőzést a bécsiek győzelmét hozta. Az eredmény

BÉCS—BUDAPEST 8:2 (5:1).

Ugyanakkor a magyar utánpótlás Bécs B csapatával mérte össze erejét Budapesten. A magyar csapat győzött otthonában. Az eredmény

MAGYAR UTÁNPÓTLÁS—BÉCS 4:1 (2:1).

—//—

GYŐZOTT UJVIDÉK

UAC—Nagyvárad AC 4:3 (2:2)

Ujvidék 1200 néző. Vezette Dob-sinszky.

Az ujvidéki csapat nagy elánal küz-

Eldöntetlen eredményt harcolt ki Topolya Hódmezővásárhelyen

TOPOLAI SC—HTVE 1:1 (0:0)

Végig izgalmas mérkőzés, a nagy sár miatt nem alakulhatott ki szép játék. Tóth szerzi meg a vezetést (11. p.) A hazai csapat erősen rákapcsol és Tóth II egyenlítő Jó: Rácz, vitéz Ármány, ill. Ripcsó, Tóth.

SZABADKA:

SzTC—Szentesi MÁV 2:1 (1:0) I. o. Vezette: Rackov. Góllövő: Csikós és Gazda, ill. Dimák.

Pécs—Szabadka 6:3 2:1. Pécsért 200 néző előtt folyt le a városközi mérkőzés.

A Debreceni Vasutas a Szolnoki MÁV-ot 2:1 (2:0) arányban legyőzte barátságos mérkőzés keretében.

DVSC—Nagyvárad Törekvés 5:1 (3:0). Magyar Kupa-mérkőzés.

Magyar-kupa mérkőzések: B. Vasutas—OTE 7:1 (4:1), Vasas—III. ker. Árpád SE 5:0 (3:).

Vidék ifj. válogatott Budapest ifj. válogatott 5:2 (3:2). A vidék góljait Donyhádi (2), Klimék (2) és Borbély II., míg a budapestiek góljait Magyarai és Spányik rugta.

Csaplár világrekordot futott 20 km-en. A MAC atlétikai versenyeinek keretében Csaplár András kísérletet tett Ibarra 20 km-es világcucceredményének a megjavítására. A kísérlet fényesen sikerült: Csaplár 32 másodperccel javította meg a rekordot. Az új világrekord: 1 óra 3 p 1.2 mp.

ASZTALITENISZ

A Szabadkai TTC és a DSC került a Piarista Kupa döntőjébe. Az asztali teniszverseny további eredményei: Szabadkai TTC I—DSC II 5:0, Vizművek—Z. Danuvia 5:2, Piaristák II—SzTTC 5:1, Elődöntő: SzTTC I—Vizművek 5:2 (Harangozó I 3, Koncz 1, Berke 1, illetve Asbóth 1, Molnár 1, Híbsch 0 győzelem) — DSC I—Piaristák I 5:1 (Rózsa 2, Tíll 2, Schrett 1, illetve Szőke 1, Simon 0, Sombor 0 győzelem).

Apróhirdetések

„MERKUR”
hat. eng. ingatlanforgalmi és biztosítási iroda.
Hiteltudósítás.

STEFATITS ISTVÁN.
Zombor, Zrinvi (Párizsi) utca 2. TELEFON: 81.

HÁZAK, FOLDEK, MALMOK, GYÁRAK, IPAR-TELEPEK, ÜZLETEK, KENDERGÁRAK, TÉGLA-GYÁRAK

Több lakóházat Zombor belterületén megvételre keresünk.

és mindennemű ingatlan
VÉTELÉT ÉS ELADÁSÁT legkülansabban közvetíti.

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T. —
BUDAPEST kerületi felügyelősége.

A BIZTOSÍTÁS ÖSSZES ÁGAZATAIT eszközöl legpéldásabb alapon.

Több háztelek Zombor belterületén kedvező áron eladó. a-553

Nagy vevőkörrel, jól bevezetett vegyeskereskedés, házzal együtt eladó. Sáfrány Imre, Zombor, Herceg Ferenc ucca 18. a-861-f

Eladom házaimat Zomborban, Szecsényi ut 3 és Árpád ucca 6. Szerdán, 29-én délben Zomborban leszek. Lutz étteremben. Tirmann Konrádné. Kiskunhalas, Alkotmány ucca 5. a-850-f

Mérlegképes könyvelőt keresek. Jelentkezni: Zöldkert utca 23 szám alatt. a-869-f

Eladó egy 4-5 HP Robot motor, 4 lyuku morszolóval, egy 10-12 HP Wersalovskv és Zeuder motor, melyet elcserélnék 4-5 HP Zeitz motorral. Doczy Mihály, Ada. a-867-f

Jobbházból való fiut péktanoncnak felveszek. Mészáros Kálmán pékmester, Szilágyi. a-868-f

Egy pár új, női felcínő, egy nagy bőrkoffer, valamint egy kocsigyékény olcsón eladó. Cim a kiadóban. a-848-f